

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Viktora Kučery a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobce: **Z. M.**, zast. Mgr. Petrem Václavkem, advokátem se sídlem Opletalova 1417/25, Praha, proti žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem nám. Hrdinů 1634/3, Praha, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 29. 10. 2020, č. j. 8 A 149/2017 - 39, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se přiznává** odkladný účinek spočívající v tom, že až do skončení řízení před Nejvyšším správním soudem se pozastavují účinky rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 8. 8. 2017, č. j. MV-86581-6/SO-2017.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozsudku Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“), kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 8. 8. 2017, č. j. MV-86581-6/SO-2017. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání stěžovatele a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán I. stupně“) ze dne 13. 4. 2017, č. j. OAM-35005-23/DP-2015, kterým zamítl žádost stěžovatele o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání z důvodu jiné závažné překážky pobytu stěžovatele na území ve smyslu § 56 odst. 1 písm. j) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) – stěžovatel v době platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání podle závěrů správních orgánů vykonával závislou práci. Společně s kasační stížností podal stěžovatel návrh na přiznání odkladného účinku podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[2] Návrh na přiznání odkladného účinku odůvodnil tím, že se může jednat o výhradní prostředek, jakým je možné dosáhnout faktického úspěchu v řízení o kasační stížnosti. Odkázal na usnesení zdejšího soudu ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, a zdůraznil, že po cizinci nelze požadovat, aby po dobu řízení o kasační stížnosti pobýval na území České republiky nelegálně, a vědomě tak porušoval předpisy. Přestože zájem na osobní účasti v řízení o kasační stížnosti automaticky neznamená, že bude kasační stížnosti odkladný účinek přiznán, v daném případě existují individuální okolnosti a specifika věci, které jeho přiznání odůvodňují. Stěžovatel žije na území České republiky dlouhou dobu (11 let), má zde vytvořeno rodinné zázemí, jakož i kulturní, sociální a ekonomické vazby. Společně se svou manželkou a synem pracuje

ve společnosti M. V České republice plnil vždy řádně veškeré své daňové povinnosti, čímž přispíval k celkové ekonomické prosperitě země. Českou republiku považuje za svůj domov, je zde plně integrován, plynně ovládá český jazyk. Nucený návrat do země jeho původu by představoval velmi závažný zásah do jeho osobního a rodinného života. Vycestováním stěžovatele by současně došlo také k zásahu do soukromého a rodinného života jeho manželky a syna. Nehrozí přitom, že by v důsledku přiznání odkladného účinku mohla vzniknout újma jiným osobám, či že by došlo k ohrožení důležitého veřejného zájmu.

[3] Žalovaná ve vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti uvedla, že stěžovateli vznik újmy nehrozí. K tomu by mohlo dojít až případným rozhodnutím o správním vyhoštění stěžovatele, proti kterému však může stěžovatel brojit správní žalobou, jež je vybavena odkladným účinkem ze zákona. Proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud návrh na přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti zamítl.

[4] Podle § 107 s. ř. s. nemá kasační stížnost odkladný účinek. Nejvyšší správní soud jej však může na návrh stěžovatele přiznat, přitom se užije přiměřeně § 73 odst. 2 s. ř. s., podle kterého lze přiznat odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Je třeba zdůraznit, že přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je mimořádným institutem, kterým Nejvyšší správní soud prolamuje před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocného rozhodnutí krajského (resp. městského) soudu, na které je třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není případně jako celek zákonným postupem zrušeno. Přiznání odkladného účinku proto musí být vyhrazeno pro ojedinělé případy, které zákonodárce vyjádřil v § 73 odst. 2 s. ř. s.

[6] Po zhodnocení důvodů uvedených stěžovatelem a okolností projednávané věci dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě splněny.

[7] Stěžovatel v návrhu na přiznání odkladného účinku tvrdil, že výkon napadeného rozhodnutí by pro něj znamenal nenahraditelnou újmu a zásah do práva na soukromý a rodinný život, neboť by v blízké době musel opustit území České republiky. Tím by došlo k přetrhání jeho rodinných vazeb. Přestože se s rozhodnutím o zrušení, resp. neprodloužení povolení k dlouhodobému pobytu automaticky nepojí povinnost opustit území České republiky a k setrvání mimo její území by mohl být stěžovatel bezprostředně donucen až v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění, nemůže být tato skutečnost důvodem pro zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku. Jak již Nejvyšší správní soud mnohokrát uvedl (viz např. usnesení ze dne 18. 8. 2011, č. j. 5 As 73/2011 - 100, na které stěžovatel odkazoval, či ze dne 11. 3. 2019, č. j. 5 Azs 36/2019 - 25), *„jen stěžující lze totiž předpokládat, že stěžovatel má předejit případné zmiňované újme tím, že bude vědomě porušovat zákon nelegálním pobytem na území České republiky a vystavovat se riziku, že mu bude uděleno správní vyhoštění, s nímž je navíc vždy spojen zákaz pobytu na území Evropské unie na určitou dobu.“*

[8] Nejvyšší správní soud však zdůrazňuje, že samotná osobní účast stěžovatele v řízení o kasační stížnosti zpravidla není automatickým důvodem pro přiznání odkladného účinku. Jak rozšířený senát zdejšího soudu uvedl v usnesení ze dne 16. 6. 2020, č. j. 8 Azs 339/2019 - 38, č. 4039/2020 Sb. NSS, pro přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti jsou nezbytné další individuální okolnosti projednávané věci. I ty však Nejvyšší správní soud v případě stěžovatele shledal, neboť nelze přehlédnout, že pobývá na území České republiky od března roku 2009. Podle přesvědčení Nejvyššího správního soudu jde o natolik dlouhou dobu, že zde má stěžovatel skutečně vytvořeny silné sociální i kulturní vazby. Nelze také přehlédnout,

pokračování

že od roku 2012 vystupuje v pozici jednatele společnosti M., ve které se ostatně angažují také jeho rodinní příslušníci – manželka a syn. Je tedy možné uzavřít, že stěžovatel realizuje poměrně dlouhou dobu na území České republiky nejen své rodinné vztahy, ale také ty pracovní.

[9] Pokud by tedy stěžovatelově návrhu na přiznání odkladného účinku vyhověno nebylo a právní účinky napadeného rozhodnutí by do konce řízení o kasační stížnosti nebyly odloženy, existuje reálné nebezpečí, že by stěžovatel byl nucen před meritorním rozhodnutím Nejvyššího správního soudu opustit území České republiky, přičemž tímto opuštěním by došlo k zásahu do jeho soukromého a rodinného života, aniž by jiným osobám mohla vzniknout přiznáním odkladného účinku újma. Podmínku nepoměrně větší újmy na straně stěžovatele proto považuje zdejší soud za splněnou.

[10] Nejvyšší správní soud však současně zdůrazňuje, že tímto nijak nepředjímá své rozhodnutí o samotné kasační stížnosti. Zásah do soukromého a rodinného života v podobě vycestování z České republiky před rozhodnutím o kasační stížnosti považuje za důvod pro přiznání odkladného účinku. To však automaticky neznamená, že rozhodnutí žalované (zamítavé rozhodnutí o žádosti o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu) je jako celek nepřiměřené ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Dlužno totiž podotknout, že také manželce stěžovatele nebyla doba platnosti povolení k dlouhodobému pobytu prodloužena, a to z obdobného důvodu (přezkum tohoto rozhodnutí probíhá u zdejšího soudu pod sp. zn. 6 Azs 388/2020). Stěžovatel i jeho manželka se tedy nachází z hlediska svého pobytového oprávnění v obdobné situaci. Jedná se přitom o podstatnou skutečnost mj. právě z hlediska přiměřenosti napadeného rozhodnutí. To je však otázkou, kterou bude Nejvyšší správní soud posuzovat při věcném posouzení kasační stížnosti.

[11] Pokud jde o možný rozpor s důležitým veřejným zájmem, je nutné poměřit zájem stěžovatele na ochraně jeho práva na soukromý a rodinný život a procesních práv s případným důležitým veřejným zájmem. Pro zamítnutí návrhu přitom nepostačuje pouze existence kolidujícího veřejného zájmu, jak by se mohlo zdát z doslovného výkladu ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. Toto ustanovení je třeba vykládat ústavně konformním způsobem za pomoci testu proporcionality, jak již Nejvyšší správní soud vyjádřil dříve v usnesení ze dne 19. 11. 2014, č. j. 1 Azs 160/2014 - 25. V daném případě nestojí proti podstatné újmě, která hrozí stěžovateli, výrazné riziko narušení veřejného zájmu. Stěžovatel nebyl na území České republiky soudně trestán. Z obsahu spisu nevyplývá žádná indicie svědčící o tom, že by se stěžovatel dopouštěl jakékoli trestné činnosti. A skutečnost, zda stěžovatel vykonával nelegální práci, či nikoli, pak Nejvyšší správní soud nemůže v této fázi řízení podrobně hodnotit, neboť se jedná o jednu z námitek obsažených v kasační stížnosti. Pro účely rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku proto Nejvyšší správní soud uzavírá, že podmínky pro jeho přiznání jsou splněny.

[12] Z uvedených důvodů tedy Nejvyšší správní soud podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 až 4 s. ř. s. přiznal kasační stížnosti odkladný účinek. Je však třeba uvést, že přiznání odkladného účinku pouze vůči rozhodnutí městského soudu za situace, kdy byla žaloba zamítnuta, a v řízení před městským soudem nebyl odkladný účinek žalobě přiznán, by nemohlo vést k odložení účinků rozhodnutí žalované po dobu trvání řízení o kasační stížnosti. Proto Nejvyšší správní soud vymezil rozsah odkladného účinku tak, že se jeho přiznáním pozastavují až do skončení řízení o kasační stížnosti přímo účinky rozhodnutí žalované. Stěžovateli tak svědčí fikce podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců, neboť podal žádost o prodloužení doby platnosti povolení k dlouhodobému pobytu za účelem podnikání v době, kdy pobýval na území České republiky na základě platného povolení k dlouhodobému pobytu (platnost tohoto povolení byla od 4. 12. 2013 do 3. 12. 2015, přičemž stěžovatel požádal o prodloužení dne 15. 10. 2015). Přiznáním odkladného účinku je tedy zachován stav před vydáním napadeného rozhodnutí

žalované, a fikce oprávněnosti pobytu podle § 47 odst. 4 zákona o pobytu cizinců se proto uplatní i nadále.

Poučení:

Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 28. ledna 2021

JUDr. Viktor Kučera
předseda senátu